

TIBBIY TA'LIM TIZIMI TALABALARINING AXLOQIY RIVOJLANISHIDA EKOLOGIK KOMPETENSIYANING ROLI.

Kodirova Muxabbat Matkarim qizi

Farg'ona jamoat salomatligi tibbiyot instituti.

Pedagogikada ekologik kompetensiya tushunchasi yangi ta'lim standartlarining joriy etilishi munosabati bilan muhim ahamiyat kasb etmoqda va talabalar va talabalar bilimlarining muhim ko'rsatkichi sifatida qaralmoqda. Zamonaviy nashrlarning tahlili shuni ko'rsatadiki, ekologik jihat asosiy vazifalar, shuningdek, "hayotiy kompetensiya" tushunchasi tarkibida yetarli darajada ifodalanmagan, Va ekologik kompetensiya ekologik ta'lim sifatining ko'rsatkichi sifatida yaqinda kuchayib bormoqda.

Ekologik kompetensiyaning asosi, uni ajralmas sifat sifatida shakllantirishning asosi tegishli bilim va ko'nikmalardir. Ekologik kompetensiya olingan bilimlarni, amaliy faoliyatni va xatti-harakatlarni ulardan foydalanishda qo'llash qobiliyatini o'z ichiga oladi va "shaxsning ekologik madaniyati" bilan deyarli bir xil. Talabalarning ekologik kompetensiyasini muvaffaqiyatli shakllantirishning sharti pedagogik ta'sir shakllari va usullaridan foydalanish, shu jumladan eksperiment va ilmiy tadqiqotlar, intellektual ko'nikmalarni rivojlantirish (tahlil, sintez, xulosalar va boshqalar.), hodisalarni, ma'lumot va tajribani tanqidiy tushunish, ekologik muammolarga yechim topish va asoslash qobiliyati

Bo'lajak shifokorlarning ekologik kompetensiyasi motivatsion, kognitiv, faollik va refleksiv komponentlardan iborat bo'lib, ushbu komponentlarning mezonlari va ko'rsatkichlarini yanada ishlab chiqishni talab qiladi. Kasbiy faoliyatni amalga oshirishga tayyor bo'lgan shifokorlarni tayyorlash, albatta, uning ekologik kompetensiyasini rivojlantirish bilan bog'liq. Ikkinchisi mutaxassisning ekologik inqirozni bartaraf etishda faol ishtirok etish qobiliyatini nazarda tutadi, Ekologik inqiroz, o'z navbatida, "tabiat -

inson - jamiyat” uchburchagidagi munosabatlarni qayta ko‘rib chiqishga va ularni uyg‘unlashtirish yo‘llarini izlashga undaydi

Shaxsga yo‘naltirilgan sub'ekt-sub'ekt pedagogik paradigmasida ushbu umumiy maqsad o‘quv jarayoni sub'ektlarining o‘zaro bog‘liq, muvofiqlashtirilgan maqsadlarida konkretlashtiriladi, ularni quyidagicha aniqlash mumkin:

- mahalliy hamjamiyat va umuman jamiyat uchun-hayot sifatini yaxshilash, atrof-muhit holatini yaxshilash; ekologik savodli, bilimli va malakali fuqarolarni tayyorlash;

- o‘qituvchi uchun-bilim, ko‘nikma va malakalarni egallash uchun sharoit yaratish, qobiliyatlarni rivojlantirish, motivatsiya, munosabatlar, ekologik muammolarni amaliy yechimini ilgari surish va atrof-muhit holatini yaxshilash uchun zarur bo‘lgan ekologik faoliyat tajribasi;

- talaba uchun-ekologik faoliyatning qobiliyatlari, tayyorligi va tajribasini rivojlantirish, ekologik muammolarni aniqlash va hal qilishda ongsiz qobiliyasizlik darajasidan ongli vakolat darajasiga qadar o‘z vakolatlarini oshirish

Ekologik muammolarni hal qilishni o‘rganish jarayonida talabalarning ekologik kompetensiyasini rivojlantirishning tarkibiy qismida ikkita asosiy yo‘nalishni ajratish mumkin.